

Mala djeca i ekrani

Ekrani su svuda oko nas i nemoguće ih je izbjeći u potpunosti. Često vidimo malu djecu ili čak bebe kako se zabavljaju smartfonima, tabletima i sličnim uređajima s ekranima. Fascinirani smo kako brzo uče, kad vidimo kako „odmah znaju gdje treba upaliti“, kako „odmah listaju virtualne stranice“ ... i sl.

Ali... kakav utjecaj ima rani doticaj sa svijetom digitalnih medija na razvoj djeteta ?

Dostupna istraživanja nude nam spoznaje o ulozi suvremenih tehnologija u ranom djetinjstvu te ukazuju na njihove potencijale za podršku u razvoju ali i upozoravaju na značajne rizike povezane s njihovom preranom upotrebom.

RIZICI MALIH EKRANA

Problemi sa spavanjem

Broj sati proveden uz tv povećava rizik za nepravilan raspored spavanja tijekom dana i noći

Problemi s pažnjom

Djeca koja su u dobi do 3. godine života provodila više vremena uz TV bila su sklonija teškoćama pažnje u dobi od 7 g.

Promjene u funkcioniranju mozga

Djeca koja mnogo vremena provode pred ekranima imaju manje bijele tvari u prednjem dijelu mozga što je povezano s nižom verbalnom inteligencijom.

Govorno – jezične teškoće

Djeca jasličke dobi koja 2 sata dnevno provedu pred TV-om imaju 6 puta veći rizik od kašnjenja u jezičnom razvoju.

Brze promjene slika, zvukova i isječaka mogu oslabiti jezično razumijevanje djeteta.

ZAŠTO MOZAK BEBA NIJE ZREO ZA EKRANE

Kada se beba rodi, ona ima već gotovo sve neurone koje će ikad u životu imati. No, cilj pravilnog razvoja mozga je stvoriti veze između tih neurona, a to se najviše odvija u **prve tri godine**.

Za bebu, ekrani su samo veliki protok dvodimenzionalnih slika koje se brzo mijenjaju i nemaju nikakve međusobne povezanosti – njima nemaju smisla. Prije nego što bi dijete

moglo uopće učiti pomoću ekrana, ono mora biti sposobno povezati te slike u smislenu cjelinu. Istraživanja pokazuju da bilo kakvo smisljeno učenje preko ekrana nije moguće prije tri godine. osim toga, dijete se do 2 godine života nalazi u senzomotornom periodu života što znači da spoznaje svijet kroz izravno djelovanje. Njegovo znanje bazira se na tjelesnoj interakciji s ljudima i objektima.

Zdrave navike korištenja suvremenih tehnologija

Izbjegavati upotrebu digitalnih medija kod
djece **mlađe od 2,5 godine**

Starijoj djeci (3 – 6 g.) ograničiti vrijeme uz
ekrane na sat vremena dnevno uz **pažljivo
birane sadržaje**

Izbjegavati korištenje vremena uz ekrane **prije
spavanja**

Izbjegavati izloženost djece **sadržajima
neprimjerenima dobi**

Poticati konstruktivnu upotrebu digitalnih
medija kroz **edukativne sadržaje i aktivnosti**

*Besplatne edukativne aplikacije dostupne su na <http://www.ict-aac.hr/index.php/hr/>

Pripremila:

Anita Žerjav, stručni suradnik psiholog